

De voorbereidingen van een toekomstig expat

Van visa to

Tekst Hans van Velzen

Wat is er mooier dan een paar jaar in het buitenland bivakkeren? Vooral als je zonder risico's uit wordt gezonden door je Nederlandse werkgever, met baangarantie en een hoop ervaring bij terugkeer. Wat mooier is, valt moeilijk te zeggen. Vast staat dat de ervaring voor een essentieel deel afhankelijk is van de voorbereiding. Wees wijs en alert en weet wat er op je af komt. Een paar jaar werken in het buitenland en daarna terugkeren naar een 'rustiger bestaan', vergt veel inspanning vooraf. Ons fictieve voorbeeld Erik Dante illustreert dit.

Erik Dante is drieëndertig jaar oud, is getrouwd met Margot en heeft twee kinderen, de derde is op komst. Het gezin Dante woont in Diemen, zowel Erik als Margot werken in Amsterdam. Het bedrijf waar Erik al drie jaar werkt breidt internationaal uit, intern komt een vacature vrij voor een business development positie in Seattle, Washington, waar een dochterbedrijf wordt opgezet. Het betreft een tijdelijke positie met een termijn van maximaal twee jaar, met terugkeergarantie bij het Nederlandse bedrijf. Voordat Erik met zijn werk in Seattle kan beginnen, ligt een berg papierwerk in het verschiet. Een aantal zaken dient Erik zelf te organiseren, maar de meeste zaken worden via Human Resource Management geregeld. Een van de eerste zaken is de aanvraag van een werkvergunning en opvolgend de aanvraag van visa voor het gezin. Zonder deze documenten kan Erik in Seattle niet aan de slag.

Aan de hand van een visumonderzoek, wordt besloten dat voor Erik een intracompany werkvergunning en visum worden aangevraagd. Het traject wordt ingezet met een positieve afronding van de werkvergunningaanvraag na ongeveer drie maanden. Na ontvangst van de werkvergunning maken Erik en zijn vrouw een afspraak voor een visuminterview op het Amerikaanse Consulaat-generaal, waarna de visa in de paspoorten worden geplaatst. Het echtpaar heeft ervoor gekozen om voor de kinderen een eigen paspoort aan te vragen, mochten ze bijvoorbeeld een keer met opa en oma naar Canada willen reizen. De paspoorten van de kinderen bevatten hun eigen visa. De visa van de gezinsleden zijn afhankelijk van de geldigheid van het (type) visum van Erik.

Baby op komst

Voor het nieuwe gezinslid, dat over zes

maanden wordt verwacht, hoeft nu nog niets te worden geregeld. De ouders moeten rekening houden met de van rechtswege toekomstende Amerikaanse nationaliteit, indien hun kind op Amerikaanse bodem wordt geboren. Ondanks dat de derde spruit Nederlandse ouders zal hebben, en daarmee de Nederlandse nationaliteit, wordt de nieuwkomer tevens aangemerkt als Amerikaans staatsburger; het in de Verenigde Staten (VS) geboren kind heeft daarmee twee nationaliteiten. De geboorte dient uiteraard in de VS te worden geregistreerd middels een geboorteakte. Bij een regionaal bevoegd Nederlands Consulaat-Generaal kan tevens een verklaring worden aangevraagd waaruit blijkt dat de baby Nederlander is. Afhankelijk van het type geboorteakte kan op grond van die akte een Nederlands paspoort worden aangevraagd. Praktisch gezien, is het aan te raden om het kind op een Amerikaans paspoort te laten reizen - een Amerikaan heeft geen visum nodig om in de VS te wonen (verondersteld dat verblijf langer dan drie achtereenvolgende maanden duurt) een Nederlander wel. Op het moment dat de uitzending naar de VS stopt en het gezin terugkeert naar Nederland kan een Nederlands paspoort worden aangevraagd. Later zal een van de twee nationaliteiten worden opgegeven.

Het echtpaar heeft een eigen huis in Nederland dat ze willen aanhouden voor zichzelf, maar zeker ook om de kinderen een

vestiging

houvast te geven bij terugkomst in Nederland. Gedurende de uitzending zal het huis worden verhuurd. Een professioneel verhuurbureau zorgt voor maandelijkse inning van de huurgelden en afdracht aan Erik en Margot. Het bureau houdt tevens de staat van het huis bij en zorgt voor een schone oplevering bij terugkeer van het gezin Dante na twee jaar.

Schaduwboekhouding

Erik en Margot zijn een week op verkenning geweest in Seattle en omgeving. Ze hebben een aantal huizen bekeken en hebben besloten tot de huur van een ruim huis, dat groot genoeg is voor het gezin en voor bezoekers uit Nederland. Koop van een huis bleek problemen op te leveren in verband met de tijdelijke verblijfsstatus van het gezin.

De beoogde termijn van uitzending is twee jaar. Gedurende die tijd dienen Erik en zijn gezin te zijn verzekerd voor allerhande voorvallen in de VS. Op basis van een NL/USA/101 verklaring van de Sociale Verzekeringsbank - de instantie in Nederland die het voor Nederlanders in het buitenland mogelijk maakt om gedurende een buitenlandse uitzending in Nederland sociaal verzekerd te blijven - blijft Erik in Nederland zijn sociale lasten afdragen. Daarmee wordt een gat in de opbouw van zijn sociale rechten in Nederland voorkomen. Zijn salaris wordt in de VS netto

uitbetaald, loonbelastingen worden in de VS afgedragen, de sociale lasten worden middels een schaduwboekhouding die in Nederland bij de uitzendende werkgever draait, in Nederland afgedragen. Dat kan voor een periode van maximaal vijf jaar.

Probleemloos

Erik en Margot hebben uitgebreid geïnformeerd naar scholing in Washington. Niet alleen het onderwijssysteem is anders. Ook de taal waarin onderwijs wordt gegeven, zijn de kinderen (nog) niet machtig. Via een in internationaal onderwijs gespecialiseerd bureau, worden de kinderen weliswaar op een lokale school aangemeld en onderwezen, maar worden zij en hun ouders begeleid op het gebied van Nederlandse scholing (onder meer de vakken Nederlandse taal, geschiedenis en rekenen, voor wat betreft het laatste, de meetkundige eenheden in de VS zijn anders dan die in het Nederlandse systeem) en de mogelijkheid van een nagenoeg probleemloze terugkeer daarin over ongeveer twee jaar.

In Seattle moet het stel een Amerikaans rijbewijs halen. Vanwege hun woonachtigheid in de VS, in Seattle, Washington worden ze als resident in die staat gezien en dienen ze een Washington Driver's License te halen. Dat bestaat uit een theorie- en praktijkgedeelte. Uit verhalen van gezinnen in een soortgelijke situatie, weten ze

dat dit geen onoverkomelijke hobbel zal zijn.

Voor het gezin Dante staat een nieuwe uitdaging te wachten. Een avontuur, dat naar verwachting twee jaar zal duren en de nodige ervaringen zal opleveren. Voor zowel het in Nederland achterblijvende thuisfront als voor het gezin is het belangrijk dat contacten worden onderhouden. Ervaringen moeten gedeeld kunnen worden zodat het thuisfront een beeld heeft van wat de uitgezonden meemaken. Dat maakt de terugkeer gemakkelijker en de verhalen levendiger. Een uitzending is een uitdaging, er wordt geïnvesteerd in het 'wegsturen' van human capital, het is zaak dat dat capital met een boomerang-effect terugkomt. Voor zowel gezin als bedrijf is het belangrijk dat beide een goed beeld hebben van wat kan worden verwacht om de kans op succes zo groot mogelijk te maken. ■

Hans van Velzen is als bedrijfsjurist werkzaam bij Van Velzen C.S., een internationaal juridisch dienstverlener. Zie voor meer informatie het gastschrijversregister op pagina 124.